

ZGODNJA DANEGA.

Katolski cerkveni list.

№ 49.

V četrtek 4. grudnia.

1851.

Hrepenenje po s. raji.

(Poleg s. Alfonza.)

Ah umerjem, ker pri tebi,
 Jezus, biti hrepenim;
 Britko žalost čutim v sebi,
 Ker s teboj še ne živim.
 Tuge moram se stopiti,
 Teže več ni moč nositi,
 Ker v daljavi kopernim.
 Spolni skorej up nar slaji,
 K tebi priti, večno biti
 V svetim raji, v svetim raji.
 Je le sanja, slepotija
 Vse, kar svet človeku da;
 Prazin bliš je, goljušija,
 Konec grenik vse ima.
 Bolečino sreca mojga
 De zgubim ne Boga svojga,
 Le kdor ljubi sam, spozna.
 Torej zdiham biti v kraji
 Tistim večnim, tistim srečnim
 V svetim raji, v svetim raji.
 Pojdi svet, ponudbe tvoje
 Mene ne premotijo;
 Déli njim dobrote svoje,
 Kteri take ljubijo.
 Zemlje bliš in grešne slasti
 Te mi nočejo dopasti,
 Moje želje druge so:
 Kar si jest izvolim raji,
 Je živeti, del imeti
 V svetim raji, v svetim raji.
 Lepi dom, kjer se ljubezni
 Spet ljubezin v dar deli;
 Kjer brez tmine, brez bojezni
 Bog vse svoje zveseli!
 Kdaj o kdaj mi bode dano,
 Te ljubiti neskončano,
 O moj Bog, v zveličanji!
 Spolni skorej up nar slaji,
 Od tod zajti, in te najti
 V svetim raji, v svetim raji.

Dogodbe katoliške cerkve na Ogerskim.

(Spisal Valentin Sežun.)

Nasledniki Petra Pazmana. Juri Szelepchenyi.
 1637 — 1681.

Po smerti Kalvinca Bethlena Gabora so postali vojvodi Erdelya knezi iz hiše Ragotzy. Tudi ti so bili Kalvinci; v zvezi s Turki in protestanskimi Švedi so vedno iskali katoliškim avstrijskim cesarjem zadrege delati. Juri I. Ragotzy (1630—48) je cesarja Ferdinanda III. v 30 letni vojski s 70.000 vstajnikov napadel, kateri mu je v miru, ki ga je bil z njim 1645 v Lincu storil, 7 ogerskih županij prepustiti in ogerskim protestantom velike pravice dovoliti mogel. V Ostrigonu je bil v tim času nadškof Emerik Losy (1637—1642), ki je v Presburgu seminarji napravil in s svojim naslednikom Jurjem V. Lippay pravdoslovski oddelk (Fakultät) na tirnavskim vseučelišu vpeljal. Ta Juri Lippay je tedaj terdnjavo Neuhäusel z 200.000 gold. zoper Turke obrambal, v Tirnavi uterdil seminarium rubrorum in zoper Linske pogodbe zapstoj se upiral (1642—1666).

V l. 1657 je nastopil Leopold I. vlado avstrijskih dežel, ktera je do l. 1705 terpela, in ves ta čas je imel on ne samo s Turki ampak tudi z ogerskimi nezadovoljci, kateri so bili več del protestantje, opravi. Mnogi so bili vzroki te nezadovoljnosti, zlasti pa vkvartiranje nemških vojakov in njih gerdo obnašanje po Ogerskim. Nadškof Lippay, palatin Wesselényi in več družih pervakov se je posvetovalo, kako bi se temu v okom peršlo. Lippay je iskal dobriga sveta v Rimu per kardinalu Antonu Barberinu, pa je kmalo umerl. Drugi glavarji nezadovoljcev so se zdaj podali v puntarske zveze s Turki in Francozi; oni so bili sicer več del katoliške vere, ali derhal, ki je z njimi deržala, je bila sploh protestanška. — Franc I. Rakoczy, kateri je bil na prošnje svoje matere Sofije, rojene Batori, od kalvinske h katoliški cerkvi prestopil, je bil eden pervakov nezadovoljcev, in je imel že veliko nabranih vstajnikov. Protestanski pastorstji niso več le skrivaj, ampak na ves glas h puntu šuntali zoper „papeževe pee,“ tako so namreč katoličane zmerjali (l. 1670).

Rakoczyeva žena Helena, rojena Zrinyi, se je po smerti tega moža (1676) omožila z Emerikom grofom Tököli, kateri je bil kalvinec, in je v l. 1683 Turkam proti Dunaju pot kazal! — Cesar Leopold I. slišati, kako se protestanski pastortj obnašajo, postavi sodnijo, ktera bi njih zadržanje pretehtovala. Ostrigonski nadškof Juri VI. žlahtni Szelepechenyi je bil njeni predsednik, in tudi drugi sodniki so bili sami Ogri. Sperviga ni hotel noben pastor k preiskovanju priti, potlej jih je vender peršlo 32 luteranskih in 1 kalvinsk. Zatoženi so bili med drugimi hudobijami, de so zastopljani s Turki, de šuntajo v pridigah k puntu, — de sv. katoliške hostje gnusijo, — katoliške duhovne zapirajo in jih Turkam v sužnost dajajo, katoliške cerkve s silo jemljejo in sv. katoliške skrivnosti na vse viže zasramujejo. — V smert so bili obsojeni; ali cesar jim je perzanesel. Le pridigati in učiti niso več smeli in v pismu (reversu) so mogli svojo krivico obstati. Kteri ni reversa podpisal, je mogel v 30 dneh iz dežele iti. Namesti njih je nadškof Szelepechenyi sem in tje goreče Jezuite postavil, kakor v krajih Eperies, Bartfeld, Rosenberg. Sploh je ta mož vredno hodil po Pazmanovih stopinjah; on je napravil v Tirnavi mariansko semenise; 500.000 gold., ki jih je bil namenil za zidanje ostrigonske stolne cerkve, je dal cesarju za rešenje Dunaja od Turkov. Ravno tako skerben je bil za prid dežele; na Turško je bil petkrat, na Erdelsko in Poljsko dvakrat kakor poslanec od Leopolda I. poslan; umeri je l. 1685.

Koliko hudiga so imeli dalje ogerski katoličani od protestantov se bati, je pokazal luteranski pastor Vitniedi iz Oedenburga. Ze v l. 1666 je hotel cesarja Leopolda I., kateri se je ravno svoji nevesti Marii Terezii, španski princesnji, naprot peljal, per Schottwien-u vjeti; od njega je bila dalje vlada dve pismi, ki jih je v zgornjo Ogersko pisal, vjela. Iz tih pisem se je vidilo, de so bili superintendenti in skorej vsi pastorstji vse perpravili za puntarje. Svoje ljudi so šuntali v pridigah, in Turkam obetali dacijs, ako pridejo. — Veči del pastorstjev se je resilo s podpisu zgoraj imenovanih reversov; drugi, ki niso hotli podpisati, so bili zaperti ali so šli iz dežele, 29 sosebno terdovratnih je bilo poslanih na barke, kjer so mogli vesla goniti.

Velik krik so zdaj vzdignile čez cesarja švedska in druge protestanske vlade. Ali cesar je odgovoril, de ni nobeden obsojen zavoljo vere, ampak le zavoljo puntanja. De ta cesar protestantam res ni krivice delal, se vidi tudi iz tega, de so v njegovih vojskah s francoskim kraljem Ludovikom XIV. zavoljo španske krone ravno protestanske vlade, angleška, holandska, hanoveranska in brandenburška na njegovi strani bile, — katoliške pa so z Ludovikom XIV. deržale. — Sploh reči so v tim času na Ogerskim protestanti čez katoličane in ti še hujsi čez protestante se pertoževali. Kakošne so bile njih zadeve eden do drugih, se nar bolj vidi iz njih prošnji, ki so jih v l. 1681 deželni zboru v Presburgu podali. Po njih poglavitnim zapopadku se te dve prošnji tako glasite:

(Dalje sledi.)

Konec šolskega leta 18⁵⁰ 51 v Terzaški duhovščini.

N a g o v o r.

Preljubi moji! léta, ki so vam bile dodeljene, de bi se k duhovskemu stanu pripravili, ste zdaj dokončali, in v kratkim bote Gospodovim učencam pristeti, ki jih vedno pošilja, kamor ima sam priti. Poslani bote oznaenovati besedo božjo vsem ljudem, delit svete zakramente ali skrivnosti božje množici pravovernih in ozdravljat

povsod dušne bolezni, zakaj veliko je bolnih in revnih, ki potrebujejo dušniga zdravila. De bi pa v stanu bili, tolike opravila opravljati, ste bili podučeni v vseh predmetih bogoslovja, zakaj učenosti vam je treba, ker bote Gospodovo zapoved oznanovali in postavljeni varovati resnice božje; naučili ste se svetih obredov, ker bote v božjim svetišu služili in nebeške reči v svojih rokah imeli; učili ste se umetnosti ozdravljati dušne bolezni in tudi soditi v cerkveni sodnici, ker ne bote samo ozdravljali duš kakor zdravniki, temuč tudi pravoverne sodili, in kakor jih bote sodili, se jim bodo nebeške vrata odperle ali pa nespokornim zaperle. Glejte tedej, kako imeniten je vaš stan, kako težko vaše opravilo, kako strahovita je vaša služba!

Ali ko bodo pravoverni božjih dobrot od vaših rok iskali, bo tudi veliko posvetnih, ki ne bodo vaših besed do svojih ušes pustili, ki se bodo vašemu poslanstvu zoperstavili, vas sovražili, še hudo za dobro vam poročali in vašo slavo v sramoto obračali; toliko je sam Jezus Kristus svojem učencam prerokoval, de bi se spomnili, ko se jim bodo take reči godile, de jih je on, njih učenik prerokval, in ko so njega z Belcebubam opravljali, koliko več njegove naslednike! —

Zatorej vas opominjam opašite se z božjem orožjem, de se bote v hudim času lahko branili, verzite proč od sebe posvetne oblačila, ker bo treba se vam bojevati zoper peklenškega sovražnika, ker bo vas kar ob tla vergel, če bo kaj pri vas našel, cesar bi se njegova neusmiljena roka prijela; ne pozabite, de je Gospod svoje učence poslal brez palice, brez mavhe, brez obotka, in de jim ni vender nič potrebniga manjkalo; zaupajte tedej tudi vi v Njega, ki svojih vojakov ne zapusti, ko se za pravico božjo potegovajo; varite se napuha in posvetnih nečimernost, saj ste se jim že tačas odpovedali, ko ste, kader so se vam laje pristrižovali, tele besede govorili: „Gospod bo del mojega očestva in moje čaše ali kupice“, in nikolj se ne sramujte kinčati se s kinčcem, ki vas od posvetnih ljudi razloči; begun, zdajavec je, kdorkoli ne mara za znamnje svojiga vojvoda, temuč se veseli sovražnikoviga oblačila.

Varite dobro svoje počutke, po njih pride lahko vse hudo, vrata so, skoz ktere pride meseno počlenje, ki smertno rani, kogar enkrat s svojem trupam omami, ko ga najde, de ne čuva; oni so vrata, skoz ktere pride poglavar tega sveta, poglavar, ki hoče božjo čast imeti od vsih, ki se lepotam njegoviga kraljestva čudijo, kakor hitro se je vrnil; oni so vrata, po kterih se napuhu široka cesta pokaže, kakor hitro se odprejo; če so pa zaperte, prebiva v človeku ponižnost, mati vsih krepost ali čednost.

Posledni ljubite se med seboj, ljubezen si z djanjem skazujte, viksi spoštujte; spomnite, de ste bratje, ki potrebujete pomoč eden drugega, saj sedite pri eni mizi, saj ste učenci enega učenika; premislite, de ste sinovi, de ste torej dolžni Očeta vbogati, po kterem napreduje v vaši škofiji aposolsko nasledstvo; očete vas bodo tudi verni imenovali, ker jih bote kakor pastirji vodili na pašo večnega zveličanja al pa tudi pred nebeškim sodnikom za - nje odgovorili.

Premišlujte, pregledujte, prevdarujte, sami se sodite, molite in v strahu bodite, in ko bote spoznali, de ste poklicani, z zaupanjem pristopite in vzemite nase duhovske opravila.

.... f.

Nekteri odpiski iz spovedovanj s. Avguštna od njegoviga učenja v detinskih letih.

„Vzrok, zakaj de se mi je greško merzelo, cesar so me dečka učili, mi še zdaj ni prav razvidin. Ker

zlo sim ljubil latinsino; ne une, ki so jo prvi učenci, ampak to, ki so jo uni učenci učili, ki se slovničarji imenujejo. Začetki branja, pisanja in številniatva so mi bili ravno tako nadležni in terpežni, kakor vsa grekovšina. Od kod drugod pa je to izhajalo (de so mi ti nedolžni začetki bili nadležni), kakor od greha in nečimernosti življenja; ker meso sim bil, in begajoč duh, ki se ni nikoli sam v se povernil? zakaj boljši po vsaki ceni, ker gotove rabe, so bili ti začetki, katerim se mi je zahvaliti, de zamorem vsako pisanje brati, ki se mi naleti, kakor uni drugi (začetki), ki sim bil siljen, klátenje nekakiga Eneja v spominu ohraniti, v tem sim pa sam sebe pozabil, in Didino smert objokovati, v tem sim pa jaz nesrečni premogel s suhimi očmi prenesti, de sim tebi, svojimu življenju, o Bog! odmerl. Zakaj kdo je nesrečniši od nesrečneža, ki se samiga sebe ne usmili, Didino smert objokuje. — svoje lastne smerti pa ne objokuje, zakaj umerl je, ker tebe ni ljubil, o Bog! luč mojiga serca, kruh mojih naj znotrajših dušnih ust! — Ljubši mi je, Enejevo klatenje in vse enako, ko branje in pisanje pozabiti. — Naj ne vpijejo nad menoj ne kupci ne prodajavci slovniških vednost; ker ako jih vprašam, če je res, kar pésnik pravi, de je bil Enej nekđaj v Kartago prišel; bodo manj učeni odgovorili: Ne vemo; učenejši pa porekó, de ni res. Ako jih pa prašam, s kakšnimi čerkami je ime Enej pisati, bodo vsi, ki so se učili, prav in po radovoljni pogodbi odgovorili, v kateri so se ljudje zastran pisavnih čerk zedinili. Ako še dalje prašam, katero obojiga ti z veči škodo sedanjiga življenja pozabil: branja in pisanja, ali pa unih pesniških basen (kvant in laži), kdo tú ne vidi, koga bo slehern odgovoril, kateri samiga sebe ni popolnoma pozabil? — Tako sim mladenček grešil, ker sim une lažnjive trparije z ljubeznijo nad té koristne znanja cénil; ali bolje bi djal: ker sim le-té sovražil, une ljubil. Zamerzna pesem mi je namreč bila: ena in ena ste dvé; dve in dve, stiri; nar slajši rec moje nečimurnosti nasproti pa: Leséni konj poln oboroženih vojsakov, Trojin požig, Kreuzina senca.“

„Kako pa, de sim greško slovnicó sovražil? Sej je vender z veliko sprétnostjo vedil Homér ravno take kvante tkati, in zlo prisladne so njegove nečimurnosti; vender je bil meni mladenčku grenak. Mislim, greškim dečkam se ravno tako godí, ko se morajo latinskiga Virgilja ravno tako učiti, kakor jaz Homérja. Res je, težavnost se tujiga jezika učiti je vse greške zmišlje kakor z žolčem okropila. Ker une besede mi niso bile znane, in z neznanim strahom in strahovanjem so me močno natezali, se jih učiti. Se vé, ko sim bil majhin otrok, tudi latinskiga nisim znal; ali s samim poslušanjem sim se učil, brez vsiga strahú in terpeženja v dojkiniškim dobrikanji, v šaljivnosti tistih, ki so se mi posmehovali in v dobrovoljevanje unih, ki so z menoj igráli. Naučil sim se brez natezavne sile, — ker me je moje lastno serce naganjalo, njegove občutke razodeti.“

„Zadosti se iz tega vidi, de prosta vedoželjnost z veči silo k učenju žene, ko strahovitno nasilstvo. Vender po tvojih postavah, o Bog! zaderžuje to nasilstvo povojdinj une vedoželjnosti (namreč, škodljivih zmišljanij); — ker po tvoji naredbi, se zveličavna britkost vméša, ki nas od tiste zavdane dobrovoljnosti odvráčuje, v kateri smo se od tebe odvernili.“ J.

Nekaj od šole v Planini na Notranjim.

V „Danici“ in v „Novicah“ se je bralo že od nekterih šol in šolskih poskušinj na Notranjim; naj se tudi od šole v Planini kaj pové. V četertik 28. vélikiga serpana je bila ondi šolska poskušnja. Zaderžali

so se otróci celi čas poskušnje tako lepo, de jih kar nič ni bilo opominjati treba, in de so jih visoko častiti g. téhant sami óčitno za to pohvalili; tudi na vprašanje poklicani so se práv čedno obnesli. Pri keršanskim nauku se je zlasti na to, kar je nar potrebniši, gledalo, de otróci prav razumejo, de se jim v serce vtisne, in de se po tem živeti vadijo, kar se učé. Vedili so pri spraševanju keršanskiga nauka take primerne prigodbice tudi od naših časov pripovedovati, ko so jim po njih okoljšinah nar bolj koristne in podučljive. Posebno še so bili opomnjeni, gerde kletvinje varvati se, ktere se zlasti pri vélikih cestah obilno sliši, in se je nekteri tolikanj navadijo, de jim je zmiram naprej na jeziku, in je mende že za greh več nimajo, ali vsaj tolikšín greh ne, kakor je, ker se je ne varujejo, in odvaditi se nič ne skerbé. Taki ne vedó ali pa ne pomislijo, kaj sv. pismo pravi: „Kdor kolne, sam svojo dušo kolne;“ ne pomislijo, de med tiste, kateri Božjiga kraljestva dosegli ne bodo, s. Pavl tudi preklinjejavce šteje. Tako je práv, otroke keršanskiga nauka učiti; le tako naprej, gospod Janez! — Zmed družih recí pa nam je nar bolj to dopadlo, de so nekteri otróci iz slovenske slovnicé pripovedovati, ter imena, priloge, zaimena i. t. d. pregibovati znali; samo to bi pri tem opomnili, de naj bi se pomote, ki jih pri tem še naredijo, otrokam popravile — pa saj se bo to gotovo v prihodno zgodilo. Po razdelitvi šolskih daril je nekaj učencov in učenk tudi zavolj pridnosti v sadjoreji pohvaljenih, in od v. č. gospod téhanta za njo še bolj spodbujenih bilo. Koliko družinam bi pač sadjoreja k obilnišimu dobičku in lahkejšimu preživitku pripomogla, posebno v tacih krajih, kjer ljudi bolj revšina tare, ali kjer jim za živež hudo gré.

Planinski šolarji in šolarice se tudi v petju lepih, primernih pesmic vadijo, in tudi v cerkvi pri sv. maši pojó. K sklepu šolske poskušnje pa so to léto po dokončani molitvi sledečo pesmico lepó zapeli:

Čast in hvala

Bodi Teb', o Bog!

De daješ nam učeníke,

Res dobrotnike velike;

Ker vsa skerb do nas otrok

Pride s Tvojih rok.

Vam, gospodje!

Tudi hvala gré —

Vam, k' nas tú ste počastili,

Vam, k' ste skerbno nas učili,

Nam oblažiti sercé,

Bistriti glavé.

Bog Vam plati

Trud Vaš vedni čas!

Le še pridno nas učite,

V strahu Božjim izredite:

To otróci prošmo vas.

Bog usliši nas!

Napévi k svetim pésmam.

Znani so spóštovanim bravcam izverstni napévi g. G. Riharja, ktere je zložil k pesmam prvih in drugih bukvic g. B. Potočnika. Ravno tako tudi: „Napévi za svete pesmi iz Slave Marije. — Zdajpa je ta glasovitni umetnik vnóvič na svitlo dal: „Napeve svetih pésem od sv. Obhajila in Matere Božje“ čvsteroglasno postavljene. Pesmi so naslednje: Pot proti nebesam; pri sv. Obhajilu; nar slajši serce; pred sv. rešnjim Telesam; Marija; Marij; Marija, zgodnja Danica; na sveto Devico; Jezus (razstavno); Ime Marijno

(razstavno); Jezus (sostavno); Ime Marijino (sostavno). Kdor si vse take olikane pesmi z izverstnimi napevi slavnega umetnika g. Riharja preskerbi, bo imel sčasoma lepo cerkveno pesmarico, de po boljši ni prašati. Ako bi pa vendar kaka cerkvena pesmarica na dan prišla, kakor se večkrat želje razodevajo, jbi se ne smelo pozabiti, imenovanih izdelkov v zberu vverstiti. Kar pa le té nove napeve tiče, nam jih jni treba hvaliti in priporočevati, ker jih že imé délavca dosti hvali in priporočuje.

Razgled po kersanskim svetu.

Iz Ogerskiga se sliši, de mislijo, po zgledu nekiga nemškiga mesta postaviti, de pred 18. letam ne sme nobedin v pivnico ali oštarijo iti. Ako se prelomi, bota z dnaram kaznjena gost in gostišar ali pivic in pivničar. — Ako se pomisli, de nobena reč toliko ne-reč med ljudstvo ne zaseje, nobena toliko sto in sto deržin nesrečnih ne stori, nobena človeka tako ne obdivjači in za čas in večnost tolikrat nesrečniga ne stori, kakor pijančevanje, bi bila taka postava, tode še bolj določena in zlasti na pijance, ki so že očitni, raztegnjena, silno želeti za vse cesarstvo. Noben človek nedolžnim toliko sile in krivice ne stori, kot pijanec; torej tudi je dolžno in spodobno, de bi se ta gerda in tako močno škodljiva pregreha s silo in močjo zatirala. Kdor bi v tem mogel kej znamenitniga pomoči, bi veči dobro delo storil, kot tisti, ki nove cerkve in šole zida, — tako veliko je hudo, ki ga pijanci napravljajo.

Bratovšina svetiga in neomadežaniga Marijniga serca „v spreobrnjenje grešnikov,“ ki je bila v letu 1836 pri cerkvi Marije Device Zmagovavke napravljena, in v letu 1838 od sv. Očeta poterjena, ima zdaj že 8100 podružnih bratovšin in čez 18 milijonov udev po vsem katoliškim svetu.

Dopisovavec iz Krakoviga v „Blahovestu“ pravi: Mene močno obhaja misel, kako lahko bi Čehi djansko pripomogli, de bi se vera med našimi brati Slovenci v Turkih povisala. Pri vas imate tako lepih in bogatih vernih zakladov in bogato obdarovane samostane. Kako lahko bi se dalo pomagati Bosnakam latinskiga obreda, ako bi se v Pragi založilo sobivališče ali učilišče za mladenčce iz Bosne, iz katerih bi zamogli kdej biti izverstni misjonarji na Turškim! Meni se zdi, de bi to ne bilo pretežko. Ker 100 gold. ali ne veliko nad to menim, de bi bilo dosti za taciga rejenca. Zavoljo stanovanja v kakim samostanu bi pa tudi ne bilo težave.

Potuhnježu se časi zareče, de nehoté svoje potuhe svetu razodene. Tako se je bilo puntarju Košutu v nekim govoru do puntaželjnih Anglezov zareklo, v katerim je Ogerski punt imenoval bojevanje protestantizma zoper katoličanstvo. „Allg. Ztg.“ je čez ta zalét, kakor čez živo oglje, bolj ko je mogla, tiho in lahno preskočila, pravi „Augsb. Postzt.“ — Zdaj bodo saj vedili veliki in mali, visoki in nizki ogerski katoliški Košutovi pomagači, na čem de so bili, in k čemu so pomagali, ko so se z njim vred zoper praviga gospodovavca vzdigovali.

Sedanjo veličansko cerkev sv. Petra v Rimu je začel papež Juli II. v letu 1506 zidati, se je dalje delala pod Leonam X. in je pod Pavlam V. dodelana. 110 let so papeži k temu velikolepnemu poslopju, ki se kakor kraljica nad vse cerkve vesoljniga sveta vzdiguje, pomočke zbirali in hranovali in nad 150 milijonov frankov k todnim stroškam doprinesli.

Dunajsko katol. društvo je napravilo očitno bravnico ali bukvarnico v razširjanje branja katoliških spisov; obiskuje se obilno. — Take bukvarnice so jéz zoper branje

škodljivih bukev, silno potrebno so zlasti po tacih krajih, kodar se veliko pohujšljivih bukev po časnikih oznanuje in bere.

Lipsia. Pri bukvarju Jakovicu je peršel na svitlo pomljiv napis: „Die Rückkehr zur katholischen Kirche.“ Eine Aufgabe unserer Zeit und eine Stimme aus der Mitte der Protestanten.“ Spisan je mende od protestanskiga nekiga bogoslova ali teologa. — Vse kaže, de za protestante prihaja čas njih rešenja iz Lutrove babilonske sužnosti. Bog jim pomagaj.

Frankobrod. V sosednjim Höchst-u ob Majni bodo imeli v kratkim Ligvorjani duhovne vaje ali misjon za ljudstvo. Ker se po železnici iz Frauobroda v 12 ali 14 minutah tje pride, tudi veliko Frankobodčanov pričakujejo. Celo protestanti se na nje veselé; slišijo se med njimi glasovi, kateri bogoljubno délavnost tega verliga reda očitno spoznajo.

Dunaj. Sliši se, de bo v kratkim nova postava od posvečevanja nedelje na svitlo prišla. Sedanja je vstavljena l. 1803.

— Moravski katoliški list piše, de zmed 78 pisavcov izvirnih spisov za očitne liste, je samo šest kristjanov, vsi drugi so judje, tako tedaj časopislačnemu občinstvu skorej le sami izraelski otroci, vsakdanji kruh režejo. Potlej ni čuda, de ti možje kosce ostrupujejo in toliko kristjanam z njimi zavdajo.

— 20. t. m. je imelo katoliško društvo po več kot triletnim prenehu zopet svoje prvo zbirališče. Za to dobroto se zahvali človečnosti in kersanski misli sedaj-niga vojniškiga vikšiga poglavarja žl. Kempen-a.

Zmés.

* V angleški časnik „Times“ je poslano naslednje zoper puntarja Košuta: „Gospod, dovolite li blagimu ranjkimu ogerskimu kralju Stefanu s posredovanjem vašiga lista g. Košutu eno vprašanje dati? Je prav kratko „Kaj je zdaj iz moje krone? Ko so jo poslednji vidili, je bila v njegovim posestvu, in želim vediti, kje de je zdaj. Čimu krona možu, ki se z Marseljskimi socialisti brati? Tako ognjenimu občudovavcu republike (samovlade) ne more krona kej pomagati, razun ako jo misli na svojo lastno glavo djati, ko bi s pomočjo svojih bratov socialistov (občenuhov) in demokratov (poludnjakov) avstrijance iz Ogerskiga pregnal. Še eno vprašanje. Moja krona, ko jo je bilo poslednjič viditi, je imela dražih kamnov in biserov; ali so té dražčice še na svojim kraju? Zmed vaših, Štefan svetnik in kralj.“ — Ako bi Košut ne bil tat, ropar in potepuh, bi morebit kej odgovoril.

* Ni dolgo tega, ko je bil vpricho protestanskiga kralja neki kapucinar vprašan, ktera reč je nar imenitniši v sv. pismu. To vprašanje je preveč po verhu, reče kapucinar, si ne upam odgovoriti. Berž se vtakne prijatelj vprašavca vmes in pravi: Meni se to nar imenitniši zdi, de se je prerok Elija v ognjenim vozu peljal, brez de bi si bil obleko sožgal. Téga, reče kapucinar, jest v sv. pismu nisim bral; ali kaj družiga sim bral, kar je veliko bolj imenitno; dobi se to v zgodbi preroka Balaama, kjer je bil osel začel govoriti, brez de bi ga bil kdo kaj vprašal.

Darila za misjon v srednji Afriki.

Od poprej	1 gold. — kr.
M. S. v Šentjurji v srebru	2 gold. — kr.
Skupej	3 gold. — kr.